

Prof. Aleksandra Górską

Warszawa, marzec 2017

dziedzina sztuk teatralnych

dyscyplina: aktorstwo

Akademia Teatralna im. Aleksandra Zelwerowicza

w Warszawie

tel. 697 230 924

OCENA

działalności artystycznej i pedagogicznej

dr Krzysztofa Boczkowskiego

w toczącym się postępowaniu habilitacyjnym

Zleceniodawca oceny

Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów, na podstawie art.18a ust. 5 ustawy z dn. 14 marca 2003 r. o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2016 r. poz. 882), pismem Nr BCK-VII-L-7577/16 z dnia 8 lutego 2017 powołała komisję habilitacyjną w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego w dziedzinie sztuk teatralnych dla Pana dr Krzysztofa Boczkowskiego.

Postępowanie zostało wszczęte przez Centralną Komisję na wniosek dr Krzysztofa Boczkowskiego w dniu 13 lipca 2016 r.

Dziekan (wskazanej przez wnioskodawcę do przeprowadzenia postępowania) Rady Wydziału Lalkarskiego PWST w Krakowie Filia we Wrocławiu pismem BN-51-3/17 z dn. 23 lutego 2017 poinformował o powołaniu mnie w skład w/w komisji habilitacyjnej w charakterze recenzenta.

Podstawowe dane o Habilitancie

Pan dr Krzysztof Boczkowski urodzony 23.02.1979 r. we Wrocławiu, studia na Wydziale Aktorskim PWST im. L. Solskiego w Krakowie Filia we Wrocławiu zakończył z wynikiem bardzo dobrym w 2003 r.

Tytuł zawodowy magistra sztuki uzyskał 22.01.2007 r.

Stopień doktora sztuk teatralnych nadany uchwałą rady Wydziału Aktorskiego PWST im. L. Solskiego w Krakowie, otrzymał 12.03.2012 r.

Działalność artystyczna

Po ukończeniu studiów dr. K. Boczkowski zadebiutował na scenie Teatru im Heleny Modrzejewskiej w Legnicy w 2003-cim r. W tym samym roku dyr. Krystyna Meissner zaproponowała mu angaż do Teatru Współczesnego we Wrocławiu, w którym w ciągu 13-tu lat zagrał ponad 30 ról, zdobywając uznanie publiczności i krytyki. Obecnie należy do czołowych aktorów Teatru Współczesnego im. Edmunda Wiercińskiego.

Drogę swego aktorskiego rozwoju dr Boczkowski przedstawia interesująco w autoreferacie, opisując role szczególnie ważne w procesie doskonalenia własnych umiejętności warsztatowych i interpretacyjnych. Były to m.in.:

- rola Gidiego Batzera w polskiej prapremierze sztuki Edny Mazzy *Gry* (spektakl w reż. Redbada Klynstry prezentowany był w czasie Dni Polskich w Paryżu – 2004 r. i Moskwie – 2005 r.),
- spotkania z reżyserem Michałem Zadarą w *Kartotece Różewicza* (2006 r.) i w *Operetce Gombrowicza*, w której K. Boczkowski zagrał Barona Firuleta (2007 r.),
- rola Edmunda w *Królu Learze* Szekspira (reż. Cezary Grauzinis – 2009 r.),
- dwie postaci: Olega Bajana (a akcie I) i Dyrektora Zakładu Entomologicznego (w akcie II) w spektaklu *...np. Majakowski* w reż. Krystyny Meissner, opartym na motywach poetyckiej i dramaturgicznej twórczości Majakowskiego.

Praca nad rolą Olega Bajana stała się przedmiotem rozprawy doktorskiej K. Boczkowskiego.

Działalność artystyczna po uzyskaniu stopnia doktora

obejmuje 9 ról scenicznych

- W *Rewizorze* Gogola w reinterpretacji Agaty Dudy-Gracz, zatytułowanej *Według Bobkowskiego* K. Boczkowski zagrał Ziemiianikę – urzędnika odpowiedzialnego za instytucje charytatywne (premiera 2012 r.).

O roli błażna Clarina w sztuce Calderona *Życie jest snem* w reż. Lecha Raczaka (2013 r.) m.in.:
czytamy:

- „... na szczególną uwagę zasługuje postać błażna, którego kapitalnie zagrał Krzysztof Boczkowski.”¹

W *Paternoster* Helmuta Kajzara (reż. Marek Fiedor – 2014 r.):

- Krzysztof Boczkowski jako Wuj Jacuś stworzył kilka rewelacyjnych etiud, a nade wszystko brawurowo sportretował hitlerowca.”²

O grze aktorów w *Niewidzialnym chłopcu* Tymoteusza Karpowicza w adaptacji i reżyserii Weroniki Szczawińskiej (2015 r.) – Dorota Olearczyk pisze następująco:

- „Aktorzy swobodnie wpuszczają widza w Karpowiczowski językowy żywioł. Monochromatyczne kostiumy i ascetyczna scenografia nie zakłócają odbioru doskonałych kreacji. Siódemka aktorskich osobowości tworzy na scenie coś na kształt symfonii w służbie tekstu. Znakomite zharmonizowanie ruchów, dźwięków, słów, zdań... tworzy półtorej godzinny dramat, który ogląda się z niesłabnącym zainteresowaniem.”³ – w *Niewidzialnym chłopcu* K. Boczkowski zagrał rolę Doktora,

W niezbyt (zdaniem większości recenzentów) udanym przedstawieniu *Końca świata w Breslau* Marka Krajewskiego w adaptacji i reżyserii Agnieszki Olsten (2015 r.)

- „Postać bodaj najbliższą powieści (...) stworzył Krzysztof Boczkowski jako Leo Hartner, dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej, przemawiający tonem pedantycznego uczonego i komicznie akcentujący przypadkowo wybrane słowa.”⁴

Znakomity duet aktorski w sztuce Tymoteusza Karpowicza *Dziwny pasażer* w reż. Andrzeja Ficowskiego stworzyli:

- Krzysztof Kuliński – pasażer i Krzysztof Boczkowski jako szofer taksówki.

- „Świetnie się dogadywali i wchodzili ze sobą w głęboką interakcję. Zostali też trafnie obsadzeni: dominujący i uprzejmy, nachalny i zniecierpliwiony.”⁵

---

¹ Karolina Micuła *Sen o życiu we śnie* >tu Wrocław.com< 22 stycznia 2013

² Mirosław Kocur *Sztuka przetrwania* >portal Teatralny.pl< 18.06.2014

³ Dorota Olearczyk *Udany aktorski żywioł Karpowiczowski* >pik Wrocław.pl< 18 lutego 2015

⁴ Rafał Węgrzyniak *Kabaret wrocławski* >Teatr< nr. 7-8 2015

⁵ Jarosław Klebaniuk >Polub na Temat.pl <na Facebooku 12.02.2016

- „Znakomita, emocjonalna, przekonująca gra Kulińskiego i Boczkowskiego powoduje, że z ich postaciami łatwo się utożsamić, współuczestniczyć w przeżywaniu.”⁶

Rok 2016-ty „przyniósł” K. Boczkowskiemu dwie role: Bardzo charakterystycznego człowieka w sztuce *Garnitur prezydenta* Maliny Prześlugi (reż. Cezary Iber – marzec 2016 r.) i Bezimiennego w *Jak to dobrze, że mamy pod dostatkiem* wg tekstów Helmuta Kajzara (reż. Katarzyna Szyngiera – maj 2016 r.).

Przedmiotem niniejszego postępowania

jest rola Goliarda w przedstawieniu Pawła Passiniego *Bramy Raju* na podstawie powieści Jerzego Andrzejewskiego oraz prozy *Krucjata dziecięca* Marcela Schwoba (premiera 22 lutego 2014 r.); rola, która (jak wyznaje habilitant w autoreferacie) – cytuję:

„(...) stanowi niejako ukoronowanie mojej pracy artystycznej zarówno jeśli chodzi o poszukiwania własnej formy wyrazu aktorskiego oraz sposobu pracy z reżyserem oraz odkrytych treści.”⁷

Proces powstawania postaci Galiarda, uzasadnienie jego działań i określenie celu do jakiego zmierza; K. Boczkowski przedstawia w autoreferacie.

Przedstawienie *Bramy Raju* poznałam z nagrania (płyta DVD+R), co oczywiście nie może zastąpić bezpośredniego odbioru, tym bardziej, że była to rejestracja spektaklu z dalekiego ogólnego planu (bez jednego choćby półzbliżenia), nie dająca możliwości zaobserwowania niuansów gry aktorskiej.

Nie wdając się w ocenę widowiska (niewątpliwie atrakcyjnego w swej wizji plastyczno-muzycznej), w grze większości aktorów zabrakło mi wiarygodnych emocji i stopniowania dramatycznych napięć.

Na tle tej (w moim odczuciu) nieco deklaratywno-recytatorskiej interpretacji, siłą ekspresji w pełni wiarygodnymi i umiejętnie ”dozowanymi” emocjami wyróżnia się postać Goliarda, grana przez K. Boczkowskiego. Świetny w ruchu, wyrazisty w słowie i przekazie treści, konsekwentnie buduje intrygującą, wieloznaczną, niepozbawioną „metafizycznej tajemnicy” kreację, komentującego toczące się wydarzenia i walczącego z Bogiem trędowatego-szatana.

⁶ Karolina Augustyniak *Lęk pierwotny* >Dziennik Teatralny Wrocław< 21 września 2015.

⁷ Autoreferat str.7

Działając na scenie przez cały czas trwania spektaklu „przykuwa” uwagę i niepokoi.

A oto głosy krytyków:

- „świetnym zabiegiem jest wprowadzenie postaci Goliarda (Krzysztof Boczkowski jest idealny w roli) – mnicha szaleńca, trędowatego oberwańca, komentatora, którego nikt nie chce słuchać, zdejmującego przepaski z dziecięcych głów, by odsłonić im prawdę o nich i ich misji. Goliard mówi do nas tekstami z *Krucjaty Dziecięcej* Marcelego Schwoba. I one są najbardziej dojmujące.”⁸

- (...) Goliarda (przejmujący Krzysztof Boczkowski) – cyniczny, trędowaty, szatan świadomy swego dzieła. Cytując fragmenty *Krucjaty Dziecięcej* Marcelego Schwoba zmienia się w gapia, obserwatora chorej rzeczywistości. Jako trędowaty wyrzucony jest poza nawias społeczeństwa i to pozwala mu na realistyczne spojrzenie na fanatyzm małych pątników. Z ich upadku czerpie przyjemność, ale równocześnie żałuje tych młodych, którzy dali się porwać z gruntu fałszywym ideom.”⁹

- „(...) Przede wszystkim moje najszczerze oklaski dla Krzysztofa Boczkowskiego. (...) pojawia się już w pierwszych minutach spektaklu i przykuwa naszą uwagę na następne dwie godziny. Może nawet nic nie mówić i tak pozostaje kamertonem całego przedstawienia.”¹⁰

Działalność pedagogiczną

Krzysztof Boczkowski rozpoczął jako asystent – wolontariusz u Profesorów: Teresy Sawickiej, Eweliny Paszke-Lowitsch i Andrzeja Makowieckiego.

Po obronie pracy magisterskiej (2007 r.), zatrudniony na stanowisku asystenta prowadził samodzielnie zajęcia z zakresu „Scen współczesnych” a potem „Scen klasycznych”. Pracował ze studentami m.in. nad fragmentami *Antygony* Sofoklesa, *Fenicjanek* Eurypidesa, *Fedry* Racine’a, *Balladyny* Słowackiego i *Klątwy* Wyspiańskiego.

Egzamin z *Balladyny* był prezentowany na Wrocławskim Festiwalu Nauki (2013 r.) a z *Fenicjanek* Racine’a w Dniach Otwartych Wydziału Aktorskiego (2013 r.).

---

⁸ Małgorzata Matuszewska *Do raję można wejść wyłącznie przez spalony i martwy pustynię* >Polska Gazeta Wrocławska< 24 lutego 2014 r.

⁹ Agnieszka Kołodźńska *Do” Bram raję” szli* – www.wroclaw.pl 23.02.2014

¹⁰ Henryk Mazurkiewicz *Pukajcie a wam otworzą* >Teatr dla was< 02.08.2014

W roku akademickim 2012/13 sprawował również opiekę reżyserską nad przedstawieniem *Sytuacja codzienna .O.*” (na motywach *Oleanny* Davida Mammeta), zrealizowanym w kole naukowym.

Po uzyskaniu stopnia doktora (2012 r.), na stanowisku adiunkta – od roku akademickiego 2013/14 uczy na I roku Wydziału Aktorskiego „Elementarnych zadań aktorskich” i „Podstaw gry aktorskiej”, wzbogaconych (od roku akademickiego 2014/15) „Treningiem aktorskim.”

Na „Treningu aktorskim” skupiały się również prace badawcze dr Krzysztofa Boczkowskiego. Jako tutor uczestniczył w projekcie >Body Constitution<, zorganizowanym przez Instytut im. Jerzego Grotowskiego we współpracy z wrocławskim Wydziałem Aktorskim i Wydziałem Teatralnym Oslo Academy of the Arts. Dwuletni projekt (2014 – 16) obejmował zajęcia warsztatowe z zakresu ekspresji ruchowej aktora oraz seminaria poświęcone refleksji nad metodologią i metodyką nauczania przedmiotów ruchowych.

Wynikiem dotychczasowych doświadczeń i badań dr. K. Boczkowskiego są opublikowane artykuły:

- *Trening aktorski. Od praktyki do metody* (Wydawnictwo PWST Kraków – zeszyty naukowe – 2015 r.)
- *Złożoność i prostota. Gra aktorska, spór o metodę.* (Wydawnictwo AMUiA, Wrocław 2016)

Od 2012 r. dr K. Boczkowski jest członkiem Akademii Młodych Uczonych i Artystów (AMUiA), której ideowym programem jest kultywowanie jedności nauki i sztuki, co realizuje się w organizowaniu interdyscyplinarnych projektów i seminariów.

W latach 2012-16 dr Krzysztof Boczkowski pełnił funkcję prodziekana ds. studenckich na Wydziale Aktorskim PWST we Wrocławiu, świetnie wywiązując się ze swoich obowiązków, co potwierdzają bardzo pochlebne opinie: Pani Rektor prof. Elżbiety Czaplińskiej-Mrozek i Dziekana prof. Krzysztofa Kulińskiego.

KONKLUZJA

Uważam, że dotychczasowe osiągnięcia artystyczne, ze szczególnym uwzględnieniem wyróżniającej się kreacji w roli Goliarda w *Bramach Raju* J. Andrzejewskiego i M. Schwoba w reżyserii Pawła Passiniego a także dynamiczna i twórcza działalność pedagogiczna, połączona z penetracją badawczą w zakresie sztuki aktorskiej – w pełni uzasadniają wniosek Rady Wydziału lalkarskiego Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej im. Ludwika Solskiego w Krakowie Filia we Wrocławiu – o nadanie dr Krzysztofowi Boczkowskiemu stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie sztuk teatralnych.

Niniejszym stwierdzam, że osiągnięcia artystyczne i dydaktyczne dr Krzysztofa Boczkowskiego spełniają wymagania art. 16 Ustawy z dn. 14.03.2003 r. (Dz.U. z 2003 r. nr 65 poz. 595, Dz.U. z 2005 r. nr 164, poz. 1365, Dz.U z 2014 r. poz. 11 98).

Wrocław 28.03.2017

